

Slarviga anklagelser om islamkritik gynnar ingen

**Den ensam
terroristen
aldrig ensa**

**Jihadister rekryterar
alltmer i de kriminella
miljöerna**

Religiösa vill porta Rihanna från Senegal

Rapport

**Muslimerna och islam
i media 2018**

**mörk
Därför bär muslimska kvinnor
öppna dörren för muslimska
böneutrop**

**Muslimerna påsar
böneutrop**

Ska svenska skolor vara arenor för islamister?

Barn är inte egendom -

**förbjud slöja och omskärelse
av barn!**

**Extremistisk islamism växer i flera
skånska städer**

NYANS:MUSLIM

Februari 2019

Om rapporten

Muslimer och islam i media 2018 är Nyans:Muslims första rapport 2019. Rapporten är till för att synliggöra den repetitiva aspekten av ämnen som rör islam och muslimer i media. Alla artiklar i rapporten är med andra ord inte att se som islamofobiska eller rasistiska, utan fokus ligger på att återge den mediaexponering av islam och muslimer som förekommer i Sverige.

© Copyright 2019

Nyans:Muslim. All rights reserved.

Tillåtelse för att sprida innehållet så länge innehållet delas i sin helhet och inte förändras. Rapporten eller delar av rapporten får inte tryckas för kommersiella syften.

www.nyansmuslim.se

nyansmuslim@gmail.com

English summary

This is the first annual report on Muslims and Islam in Swedish media done by Nyans: Muslim. This report gives an overview over the amount and the frequency of the words Muslim (with variations) and Islam (with variations) in Swedish media during 2018. The results show over 64 000 hits, which amounts to 177 articles per day on average. The report also shows that the nine largest news-papers published on average 14 articles with the words “muslim” and “islam” per day during 2018. Many of the articles also mentions the words “islam” and “muslim” along terrorism – over 2300 articles were published which mentions “islam” and “muslim” along terrorism. In the daily newspapers, there are 632 hits on the word “hijab”. The report also discusses how images are used, for example by putting an image of a random woman in hijab for an article about Salafism.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Introduktion	5
Media i allmänhet 2018	6
Storstadspresen	9
Svenska dagstidningar	10
Rubriker under 2018	11
Metod och förklaringar	12

INTRODUKTION

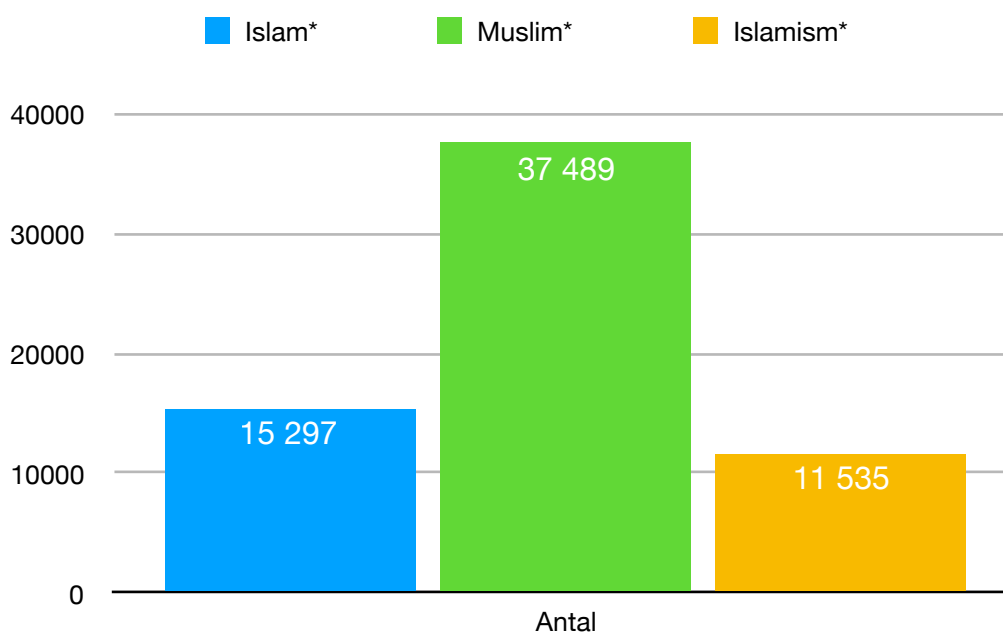
2017 publicerade Nyans:Muslim en första sammanställning över *hur ofta* och *hur mycket* islam och muslimer, med förknippade begrepp, förekommer i medierna. 64 102 träffar för islam och muslimer, och begrepp förknippade med dessa, återfanns 2017. I årets rapport sammanställer vi hur ofta ord som direkt eller indirekt förknippas med muslimer och islam publicerades i svensk media under 2018. Media brukar kallas den "den tredje statsmakten" och innehar en stor makt över dels vilka diskussioner och frågor som uppmärksammas men också hur de ramar in. Internationell så väl som svensk forskning har flertalet visat på att medier, både medvetet och omedvetet, reproducerar islamofobiska tankefigurer. Därför anser vi på Nyans:Muslim att det är viktigt att synliggöra i vilken omfattning islam och muslimer förekommer i svensk media. Utöver dessa siffror är också en extrem majoritet av inslagen och artiklarna i media skrivna av andra än muslimer, muslimska organisationer eller företrädare. Med andra ord äger svenska muslimer inte beskrivningen, berättelsen och formuleringar om sig själva och sina bekymmer, problem, kontexter, situationer, behov och önskemål. Vi hoppas därför att denna sammanställning ger en överblick över hur medielandskapet ser ut när det rör muslimer och islam. Och att de goda krafter som delar Nyans:Muslims vision av att skapa en värld som kännetecknas av rättvisa och där mänsklig värdighet respekteras kraftsamlar kring problemet med islamofobi och agerar.

*Amanj Aziz
Nyans:Muslim
Februari 2019*

MEDIA I ALLMÄNHET 2018

Under 2018 publicerades **64 681 artiklar och inslag** där orden islam*, muslimer* och islamism* förekommer. Precis som 2017 är det flerfaldigt fler artiklar och inslag om *muslim** än om *islamist** och fler om *islam* än om *islamism*. I statistiken tog vi bort ordet islamiska, eftersom en stor del av artiklarna med just det ordet var om Daesh eller "Islamiska Staten".

64 681 artiklar och inslag innebär **ett genomsnitt på 177 artiklar och inslag om dagen**. En stor del av publikationerna, som vi tidigare visat, sammankopplar islam och muslimer med negativa företeelser. I detta sammanhang innebär det att Sveriges invånare, både muslimer och icke-muslimer, har kunnat ta del av 177 artiklar och inslag om dagen om muslimer och islam vilket i sin tur innebär en stor risk för att exponeras för negativa tankefigurer, stereotyper, reducerande idéer och grova generaliseringar om islam och muslimer.

Sammankopplingen mellan terrorism/extremism med islam och muslimer har tidigare visat sig vara tydlig. Under 2018 publiceras det 2 386 artiklar och inslag i svensk media som nämner terrorism i samband med islam eller muslimer.

Detta ger en medieexponering på 7 artiklar och inslag per dag i Sverige. Tar man internationella nyheter i beaktande ökar denna siffra markant. Något som dock inte syns i denna statistik är bildsättningar. Flera artiklar under 2018 som handlar om

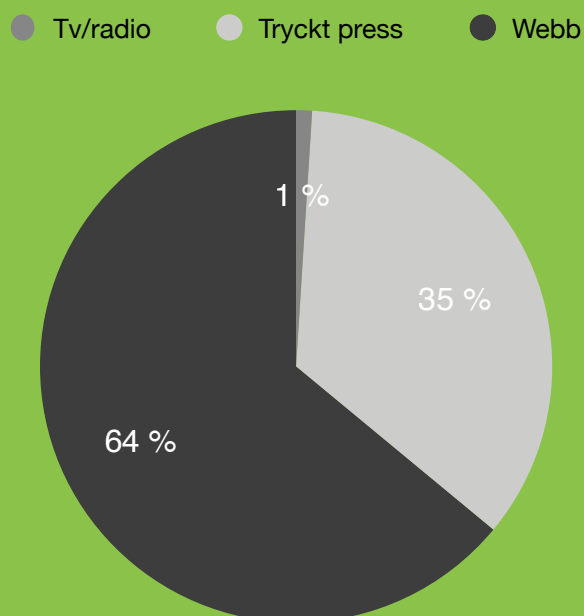
terrorism och extremism (och associerade begrepp) bildsätts med irrelevanta bilder med muslimer eller symboler som förknippas med islam och muslimer, så som Koranen eller moskéer. I bilden nedan från Svenska Dagbladet bildsätts en artikel om extremism i form av salafism (publicerad 8 september 2018) med en kvinna i hijab och med en skylt som det står halal på. Bilden har inget med artikelns tes att göra. Missvisande bildsättning på detta sätt fördjupar problematiken och riskerar att stärka negativa stereotyper om islam och muslimer.

2 386

artiklar som nämner islam och muslimer i samband med terrorism

Majoriteten av alla publikationer återfinns på nätet. 64 procent av alla artiklar och inslag som vi undersökte var nät-baserade medan 35 procent återfanns i tryckt press. Ca 1 procent av alla inslag och artiklar återfanns hos radio eller TV.

	Webb	Tryckt press	TV/Radio	Totalt
Muslim*	24 738	12 902	164	37 804
Islam*	9 978	5 278	41	15 297
Islamism*	7 307	4 148	44	11 499
Totalt	42 023	22 328	249	

STORSTADSPRESSEN

I storstadspresen, dvs Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet, Göteborgs-Posten, Expressen, Kvällsposten, GT, Sydsvenskan, Metro och Dagen, publiceras **5 181 artiklar** med orden islam* och muslim* under 2018. Det innebär 14 artiklar per dag i genomsnitt.

5 181

artiklar i den tryckta storstadspresen

14

artiklar i genomsnitt per dag

Hijab och salafism/salafismen/salafist

Orden *hijab* och *salafist/salafism/salafismen* är intressanta eftersom de används allt mer i media. Dessutom kan dessa ord inte enkelt inkluderas i den statistik som vi sammanställt eftersom de inte har orden *islam* eller *muslim* i namnet. Andra liknande begrepp som skulle kunna undersökas är *böneutrop*, *niqab*, *burka*, *jihad* och andra ord som förknippas med islam och muslimer. Hijab och salafism ingår alltså inte i den övriga statistiken i denna rapport.

	2018	Genomsnitt per dag
Salafism*	1 049	3
Hijab	1 109	3
Totalt	2 158	6

SVENSKA DAGSTIDNINGAR

I svenska dagstidningar genereras **31 381 träffar** när man söker på *islam**, *muslim** och *islamism**. Det innebär 86 artiklar i genomsnitt per dag. I dagstidningarna finns också:

- **632 träffar** på *hijab*, vilket innebär 2 artiklar per dag.
- **482 träffar** på sammankopplingen mellan *islam/muslim* och *extremism*, vilket innebär fler än 1 artikel per dag.

Det förekom även **54 hänvisningar** till begreppet ”vanlig muslim” i svenska dagstidningar år 2018. Det är ett begrepp som används för att beskriva en påstådd muslim som inte utgör ett hot för samhället. Fram till 2013 var det i svenska dagstidningar högst 13 artiklar som skrevs årligen med konceptet ”vanlig muslim”. Denna siffra har alltså mångdubblats till 54 artiklar under 2018.

RUBRIKER UNDER 2018

Vi valde den första i februari, mars, maj, juni, juli och augusti för att visa på några av de exempel på rubriker på artiklar och inslag i svensk media som förknippas med islam och muslimer.

Datum: 1 februari och 1 mars 2018

- Religiösa vill porta Rihanna från Senegal (TT)
- Den ensamme terroristen är nästan aldrig ensam (Aftonbladet)
- Hijabdagen: "Inga män bestämmer vad vi ska ha på oss" (Barometern)
- Därför bär muslimska kvinnor frivilligt slöja (Metro)
- Jihadister rekryterar alltmer i de kriminella miljöerna (Dagens Samhälle)
- Öppna inte dörren för muslimska böneutrop (Världen Idag)
- Muslimer polisanmäls för böneutrop (NSD)

Datum: 1 maj och 1 juni 2018

- Håll mörkrets makter borta (Piteå-Tidningen)
- Saudiska kvinnor tar plats på arbetsmarknaden (Svenska Dagbladet)
- Fittjaskolan – arena för islamism? (Mitt i Botkyrka)
- Jamshid berättar om varför kristna dödas i Afghanistan (SVT)
- Halmstad gjorde fel i frågan om moskétomt (SVT)
- Slarviga anklagelser om islamkritik gynnar ingen (Expressen)
- Marie: "Klockringning och böneutrop är två olika saker som inte kan jämföras" (Kristianstadsbladet)

Datum: 1 juli och 1 augusti 2018

- Extremistisk islamism växer i flera skånska städer (Svenska Dagbladet)
- Ta kampen mot extremismen (Värmlands Folkblad)
- Lars Ströman: Vivalla är både en idyllisk småstad och en förort med extremism (Nerikes Allehanda)
- Marocko sneglar på Turkiets avtal med EU (Dagens Nyheter)
- Barn är inte egendom – förbjud slöja och omskärelse av barn! (Hallands Nyheter)

METOD OCH FÖRKLARINGAR

Denna rapport har sammanställts genom medieverktyget Retriever och genom databasen Svenska Dagstidningar. Detta gjordes under januari 2019.

För sökorden har ändelser och former av grundordet inkluderats. Det innebär att:

- Islam = islam, islamisk, islamer
- Muslim = muslim, muslimer, muslimerna, muslimsk, muslimska
- Islamism = islamism, islamismen, islamist, islamister, islamisterna, islamistisk.

För där statistiken inte specificeras gäller alla dags- och kvällstidningar, rikspress, lokaltidningar, reguljära webbredaktioner, TV och radiostationer. Nyhetsbyråer och pressmeddelanden har också räknats in. Alternativa medier och amatörjournalistisk är inte inräknade och inte heller bloggar eller privata online-tv-kanaler så som Youtube. Med andra ord är det så kallade "ordinarie" media och det som i folkmun refereras till som massmedier. Om du upptäcker något fel eller vill göra en korrigerings, skicka då ett mail till nyansmuslim@gmail.com.

NYANS:MUSLIM

Rapport

Muslim och islam i media 2018

© Copyright 2019

Nyans:Muslim. All rights reserved.

www.nyansmuslim.se

nyansmuslim@gmail.com